FINANSSIALA

Finanssiala ry

U 26/2023 vp
Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi ylimääräisten lähdeverojen nopeampi ja turvallisempi alentaminen

Finanssiala yhtyy valtioneuvoston kantaan tietyin tarkennuksin

- Sijoittajien ja finanssialan kannalta olisi tärkeää luoda yhtenäinen malli lähdeveron oikeamääräiseen perimiseen lähteellä.
- Direktiivin mukaisen rekisteröitymisen tulee olla vapaaehtoista rahoituksen välittäjille; ne kantavat riskin toiminnastaan ja niiden tulee voida päättää, tarjoavatko ne direktiivin mukaisia lähdeveropalveluita asiakkailleen.
- Direktiiviehdotuksen sisältämää työmäärää ja sitä kautta kustannusten lisääntymistä tulee vähentää.
- Direktiiviehdotusta tulee selkeyttää vielä monelta osin.
- Direktiivin voimaantuloa tulee lykätä niin, että alan toimijoille jää riittävästi aikaa varautua direktiivin vaatimiin muutoksin, systeemeihin ja prosesseihin.

Finanssiala ry (FA) pitää komission direktiiviehdotusta (jäljempänä myös FASTER) lähtökohtaisesti kannatettavana, mutta korostaa sitä, että sijoittajien ja finanssialan kannalta olisi parempi saada käyttöön koko EU:n osalta yhtenäinen malli, jossa oikeanmääräinen lähdevero peritään jo tulon lähteellä. Tällainen malli on käytössä myös muun muassa Yhdysvalloissa, mikä antaa Yhdysvalloille selkeän kilpailuedun moneen EU-maahan verrattuna.

Jatkovalmistelussa Suomen tulisi edellyttää, että

- EU:hun saadaan voimaan yksi yhtenäinen malli lähdeverojen alentamiseen.
- Kansallista lisäsääntelyä ei lisätä jäsenvaltioissa direktiivin perusteella/johdosta ja direktiivi tulee saattaa voimaan EU:ssa yhtenäisenä ilman kansallista lisäsäätelyä ja poikkeuksia. Erityisen tärkeää on määrittää EU-tasolla mm. tosiasiallisen edunsaajan käsite eikä jättää sitä kansallisten sääntelyjen/tulkintojen varaan.
- Direktiiviehdotusta selkeytetään vielä monelta osin ja varmistetaan, ettei direktiivi muodosta uusia hankalia tulkintakysymyksiä.
- Direktiiviehdotuksen sisältämää työmäärän ja sitä kautta kustannusten lisääntymistä vähennetään muun muassa rekisteröintien ja raportoinnin osalta.
- FASTERin mukaista raportointiaikaa pidennetään. Raportoinnin tulee olla mahdollista tehdä yhtenäistä portaalia/raportointistandardia käyttämällä.
- Sähköisten asuinpaikkatodistusten (eTRC) hallinnointia varten kehitetään EU:n yhteinen portaali.
- Jatkossa tulee olla riittävää, että rahoituksen välittäjä rekisteröityy vain yhden maan veroviranomaisten rekisteriin ja rekisteröimisen tulee olla vapaaehtoista.
- Rahoituksen välittäjän selvitysvelvollisuutta tarkennetaan ja kohtuullistetaan.
- Direktiivin voimaantulon ja ajankohdan, jolloin jäsenvaltioiden tulee saattaa direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä, väliin jätetään riittävästi aikaa (esim. 18 kuukautta).
- Suomessa jo käytössä oleva TRACE-malli korjataan toimivammaksi, kun se aikanaan muokataan FASTER-yhteensopivaksi.

FA haluaa kiinnittää verojaoston huomiota seuraaviin kohtiin direktiiviehdotuksessa.

Sääntelyn monimutkaisuus, raportoinnin ylivoimaisuus ja kustannukset

FA huomauttaa, että ehdotetut säännöt ovat paikoin erittäin monimutkaisia ja tulisivat nykyisellään vaatimaan huomattavaa due diligence -menettelyä ja raportointia. Direktiiviehdotuksessa ehdotetaan rahoituksen välittäjille ja sijoittajille ylivoimaisia velvoitteita, jotka ovat vielä raskaampia kuin nykyään sovellettavat, ja direktiivin mukaisia velvoitteita onkin paikoin erittäin vaikea toteuttaa käytännössä. Direktiiviehdotuksen sisältämä lisääntynyt hallinnollinen taakka on selkeässä ristiriidassa alun perin toivotun yksinkertaistamis- ja nopeuttamistavoitteen kanssa.

Direktiivin tulisi keskittyä alkuperäiseen tavoitteeseensa "nopeampi ja turvallisempi vapautus liiallisesta lähdeverosta" poistamalla kaikki sellaiset tekijät, jotka todennäköisesti lisäävät valtuutettujen rahoituksen välittäjien roolia ja mutkistavat näitä menettelyjä suhteettomasti.

Rahoituksen välittäjille tulisi mahdollistaa valinnanvapaus siitä, tarjoavatko ne sopimuspalvelua vain kotimaassaan vai myös ulkomailla ja missä maissa ne palvelua tarjoavat. Rahoituksen välittäjät kantavat riskin toiminnastaan ja niiden tulee voida päättää, tarjoavatko ne direktiivin mukaisia lähdeveropalveluita asiakkailleen. Ainoastaan sellaisten välittäjien, jotka haluavat tarjota verosopimuspalveluja, tulisi olla pakollista rekisteröityä sertifioiduksi rahoituksen välittäjäksi ja täytettävä tähän asemaan liittyvät due diligence -velvollisuudet.

FA haluaa tuoda lisäksi esille, että sertifioiduille rahoituksen välittäjille asetetut due diligence -vaatimukset asiakirjojen keräämiseksi ja tarkistamiseksi ovat epämääräisiä (esim. viittaukset "mahdolliseen rahoitusjärjestelyjen olemassaoloon") ja säännökset vaativatkin huomattavaa tarkennusta ja hallinnollisten vaatimusten keventämistä. Epävarmuus ja liian monimutkaisiksi koetut vaatimukset voivat johtaa siihen, että rahoituslaitokset joutuvat riskejä välttääkseen kieltäytymään tarjoamasta palveluita laajalle joukolle sijoittajia.

FA huomauttaa, että FASTERin mukanaan tuomien velvoitteiden noudattaminen tulee kalliiksi ja ne voivat jopa toimia markkinoille pääsyn esteenä. Rahoituksen välittäjille tulee muodostumaan tuntuviakin IT- ja muita kustannuksia FASTERin seurauksena ja siksi on tärkeää, että direktiivin noudattaminen on joko vapaaehtoista välittäjille tai se laaditaan tavalla, joka mahdollistaa vaatimustenmukaisuuteen liittyvien kustannusten korvaamisen.

Raportointiajan pituus

FA huomauttaa, että FASTER-ehdotuksen mukainen raportointiaika (20 päivän kuluttua täsmäytyspäivästä) on aivan liian lyhyt ja johtaa vaikeuksiin noudattaa sitä. Tästä syystä raportointiaikaa tulisi pidentää esimerkiksi kaksi kertaa vuodessa tai korkeintaan kuukausittain tapahtuvaksi. Uuden raportoinnin tulisi olla tehokas ja käytännössä toteutettava. Raportoinnin vaatiminen käytännössä jopa päiväkohtaisesti on todella raskas alan kannalta erityisesti kiireisimpänä osinkojen maksuaikana. FASTER-raportoinnin tulisi olla linjassa esimerkiksi yhteisen raportointistandardin (CRS) mukaisen raportoinnin ja FATCA-raportoinnin kanssa.

FINANSSIALA

Yhteinen portaali eTRC:lle ja FASTER-raportoinnille.

FA nostaa esille selkeän tarpeen luoda EU:n yhteinen portaali sähköisiä asuinpaikkatodistuksia (eTRC) varten. Jo pelkästään pyyntöportaalin käyttöoikeussäännöt voivat muodostua monimutkaisiksi, jos niistä tehdään 27 erilaista ja eri tavalla toimivaa ratkaisua. Tilanne, jossa eTRC:itä koskevien pyyntöjen vastaanottamiseen ja käsittelemiseen käytetään jopa 27 eri teknologiajärjestelmää ja prosessia uhkaa FASTERin ideaa käytäntöjen helpottamisesta. Portaalin tulisi mahdollistaa myös joukkolataukset/-pyynnöt, koska rahoituksen välittäjät ja institutionaaliset sijoittajat saattavat joutua pyytämään useita asiakirjoja useille tahoille samanaikaisesti.

Myös raportoinnin tulee olla mahdollista yhtenäistä portaalia ja raportointistandardia käyttämällä.

Koska direktiiviehdotus ei ole ollut aiemmin lausunnolla, FA haluaa tuoda esille artiklakohtaisia huomioita erillisessä liitteessä. FA toivoo, että nämä huomiot otetaan esille jatkoneuvotteluissa.

FINANSSIALA RY

Hannu Ijäs

Liite Huomioita direktiiviehdotuksesta

FINANSSIALA

LIITE Huomioita direktiiviehdotuksesta

Soveltamisala (2 artikla)

Ehdotuksen soveltamisala, joka tällä hetkellä rajoittuu julkisesti noteerattuihin osakkeisiin ja joukkovelkakirjoihin, olisi ulotettava koskemaan kaikkia osakkeita ja joukkovelkakirjoja, jotka on talletettu liikkeeseenlaskijana toimivaan Euroopan unionissa sijaitsevaan arvopaperikeskukseen. Pääomamarkkinoiden toimivuuden kannalta ja EU:n pääomamarkkinoiden monimutkaisuuden minimoimiseksi on erittäin tärkeää luoda yhtenäiset toimintaprosessit kaikille arvopapereille, joiden liikkeeseenlaskijana on EU:ssa sijaitseva arvopaperikeskus.

Direktiiviehdotus sulkee soveltamisalansa ulkopuolelle ison joukon transaktioita/rahoitusjärjestelyjä, jotka kuitenkin hyötyisivät direktiivin sisältämistä alentamis- ja palauttamismenetelmistä. Poissuljettuihin järjestelyihin kuuluvat:

- osingonmaksu, joka liittyy arvopaperiin, jonka rahoitusjärjestelyä ei ole selvitetty, jonka voimassaolo ei ole päättynyt tai joka ei ole muutoin päättynyt osingon irtoamispäivänä;
- osingonmaksu tapauksessa, joissa osinko on maksettu osakkeesta, joka on hankittu osingon irtoamista edeltäneiden kahden päivän aikana;
- tilanteet, joissa vaaditaan vapautusta lähdeverosta
- tilanteet, joissa joku rahoituksen välittäjien ketjussa ei ole raportoinut vaadittuja tietoja.

Markkinoiden toimivuuden kannalta on tärkeää, että myös yllä mainittujen tilanteiden osalta lähdeveron alentaminen/palauttaminen toteutuu sujuvasti ja nopeasti. Tästä syystä on erittäin tärkeää, että direktiivissä määritettäisiin ensinnäkin aikarajat, minkä kuluessa jäsenvaltioiden tulisi käsitellä tällaisiin tilanteisiin liittyvät palautushakemukset ja velvoittaa jäsenvaltiot sisällyttämään lainsäädäntöönsä myös tällaisia järjestelyjä koskevia direktiivin mukaisia säännöksiä eTRC:n sekä lähdeveron palauttamisen/alentamisen osalta.

Direktiivin soveltamisala on epäselvä myös rekisteröitymisvelvoitteen osalta. On esimerkiksi epäselvää, miten rekisteröitymisvelvoite toimii tilanteessa, jossa pankki X jäsenvaltiossa A tarjoaa rahoitustilejä asiakkailleen jäsenvaltiossa A tarjoten kansallisille asiakkailleen arvopaperisalkkuja, jotka sisältävät arvopapereita useissa useissa eri EU:n jäsenvaltioissa sijaitsevissa liikkeeseenlaskijoissa. Onko pankin X:n tällöin rekisteröidyttävä erikseen kaikkien EU:n jäsenvaltioiden kansallisiin rekistereihin voidakseen käyttää direktiivin mukaista FASTER-menettelyä asiakkaidensa hyväksi?

Määritelmät (3 artikla)

Direktiiviehdotuksen artikloissa 3(4), 7(1)(b) ja 8(2)(d) mainitaan "*kolmannen maan vastaava lainsäädäntö*". On epäselvää, mikä taho määrittää tämän vastaavuuden ja varmistaa, missä muodossa ja millä kriteereillä, kolmannen maan lainsäädännön katsotaan vastaavan EU:n säännöksiä. FA:n kannan mukaan tätä kohtaa tulisi tarkentaa.

Rekisteröity omistaja / tosiasiallinen edunsaaja: ehdotetun 3 artiklan 14 kohdan määritelmä ”rekisteröidystä omistajasta” on epämääräinen, eikä se näytä selvästi eroavan 11 artiklassa tarkoitetusta "tosiasiallisen edunsaajan" määritelmästä. Art. 11 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan "sertifioitujen rahoituksen välittäjien olisi vaadittava todistus asianomaisen sijoittajan verotuksellisesta kotipaikasta ja ilmoitus siitä, että kyseinen sijoittaja on maksun tosiasiallinen edunsaaja lähdejäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti." 16 artiklassa puolestaan rahoituksen välittäjä asetetaan siviilioikeudelliseen vastuuseen artikla 11 soveltamisesta. Tosiasiallisen omistajan käsitteen jättäminen kansallisten lainsäädäntöjen ja näiden tulkintojen varaan muodostaa vaaran siitä, että tosiasiallisen omistajan käsittä tullaan tulkitsemaan epäjohdonmukaisesti eri jäsenvaltioissa. Tämä on selkeässä ristiriidassa EU:n lähdeveromenettelyjen yhtenäistämistavoitteen kanssa. Sen vuoksi FA korostaa sen tärkeyttä, että todellisen edunsaajan käsite määritellään 3 artiklassa. Siviilioikeudelliseen vastuuseen termin tulkinnasta asetetut rahoituksen välittäjät eivät voi tarkastaa direktiivin tarkoittamalla tavalla tosiasiallisia edunsaajia ilman selkeää ja yhtenäistä määritelmää. Tältä osin FA ehdottaa, että määrittelyssä käytettäisiin OECD:n määritelmiä.

Rahoitusjärjestely: 3 artiklan 17 kohdan määritelmä näyttää sisältävän vaatimuksen asianomaisen arvopaperin omistusoikeuden siirrosta. Epäselvää on tämän osalta esimerkiksi, sisältääkö määritelmä johdannaiset, jotka eivät sisällä arvopaperin omistusoikeuden siirtoa, vaan jotka vain jäljittelevät kohde-etuutena olevan arvopaperin palautusta. Ehdotettu rahoitusjärjestelyn määritelmä on lisäksi hyvin laaja. FA:n mukaan tarvitaan tarkempaa määritelmää, jotta kaikki osapuolet voivat olla varmoja siitä, minkälaiset rahoitusjärjestelyt direktiivin soveltamisalaan.

Sertifioitu rahoituksen välittäjä: Määritelmä puuttuu

Digitaalinen verotuksellista kotipaikkaa koskeva todistus – eTRC (4 artikla)

Ehdotetun 4 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion tulisi myöntää eTRC henkilölle, jonka verotuksellisen kotipaikan *katsotaan* olevan sen lainkäyttöalueella. FA huomauttaa tältä osin, että direktiiviluonnoksen termin ”katsotaan olevan” ja erityisesti sen erityisesti englanninkielisen version ”deemed resident” voidaan katsoa osoittavan, että eTRC tarjoaa pelkästään verotuksellisen kotipaikkaolettaman. Siksi FA ehdottaa, että direktiiviluonnoksen ”kotipaikan katsotaan olevan” korvataan sanoilla ”kotipaikka on” (engl. poistetaan ”deemed” sana).

4 artiklan 2(a) kohdan viittaus EUID:hen tulisi korvata LEI-tunnuksella. EUID ei ole kovin laajalti käytössä ja LEI tunnuksen käyttö mahdollistaisi eTRC:n käytön myös EU:n ulkopuolella.

FA tuo esille, että kolmannet maat voivat asettaa omia erityisvaatimuksia, jotka verotuksellista kotipaikkaa koskevan todistuksen on täytettävä, ja lisäksi ne voivat

vaatia myös perinteisiä/fyysisiä kotipaikkatodistuksia. Tästä syystä jäsenvaltioille tulisi asettaa myös velvollisuus käsitellä tällaisia kotipaikkatodistuksia koskevat pyynnöt ja myöntää myös paperimuodossa olevat todistukset kohtuullisessa ajassa. Mahdollisuus käyttää samaa alustaa (alustoja) kuin direktiivin mukaista eTRC:ta haettaessa myös kolmansia maita varten olevien todistusten hakemiseen helpottaisi ja nopeuttaisi käytäntöjä.

Samalla EU:n tulisi edistää aktiivisesti sitä, että EU:n ulkopuoliset maat hyväksyisivät EU:n myöntämät eTRC:t.

Vaatimus valtuutetuksi rahoituksen välittäjäksi rekisteröitymisestä (6 artikla)

Valinnaisuus: Kohtaa tulisi FA:n kannan mukaan muuttaa niin, että vain välittäjien, jotka haluavat tarjota palveluja, jotka liittyvät direktiivin 12 ja 13 artiklan mukaisiin lähdeveron alentamis- ja/tai palauttamismenettelyyn, olisi rekisteröidyttävä rahoituksen välittäjäksi ja täytettävä due diligence -velvollisuudet. Ehdotetun muotoisessa tekstiversiossa rekisteröityminen olisi pakollista myös sellaisille toimijoille, jolla on vain hyvin rajoitettu (määrällisesti ja/tai ajallisesti) toiminta jäsenvaltiossa. Tällaisille toimijoille tulisi tarjota mahdollisuus tarjota asiakkailleen vain 15 artiklan mukaista vakiomuotoista palautusjärjestelmää.

Pääkonttorit ja sivuliikkeet: FA huomauttaa, että artiklaa tulee selkeyttää tältä osin:

- tapahtuuko rekisteröinti oikeushenkilön vai pääkonttorin tai sivukonttorin tasolla;
- mikä on sivukonttoreiden oikea rekisteröintipaikka; ja
- miten kaikki rekisteröintiin liittyvät vastuut jakautuvat pääkonttorin ja sivuliikkeiden välillä.

Yhden rekisteröinnin riittävyys: Vaatimus rekisteröityä erikseen kunkin jäsenvaltion veroviranomaisille estää mahdollisuuden tehdä Euroopasta yksinkertaisempi ja helpommin saavutettavissa oleva sijoituspaikka pääomamarkkinatoiminnalle. Tämä vaatimus tulee estämään pienempien ja Euroopan ulkopuolisten säilytysyhteisöjen rekisteröitymästä. Tämän vuoksi tulisi olla riittävää rekisteröityä yhdessä jäsenvaltiossa, ja rekisteröinnistä pitäisi saatavan todistuksen tulisi olla voimassa kaikissa jäsenvaltioissa. Myös tätä varten EU:n laajuinen yhtenäinen portaali olisi hyödyllinen.

Rekisteröintimenettely (7 artikla) / kansallisesta rekisteristä poistaminen (8 artikla)

Direktiiviehdotuksen mukaan sertifioitujen rahoituksen järjestäjien on vakuutettava noudattavansa mm. EU:n rahanpesun vastaisia ja raportointivelvoitteita koskevia direktiivejä sekä FATCA:n säännöksiä. FA suosittaa, että EU tarjoaisi standardoidun mallin vaaditulle itsehyväksynnälle.

FA:n näkemyksen mukaan direktiiviluonnoksen sanamuotoa tulisi sekä tarkentaa että lieventää myöntämällä, että rahoituksen välittäjillä saattaa esiintyä tilapäisiä puutteita vaadittujen velvollisuuksien täyttämisessä erilaisista olosuhteista johtuen. 7 artiklassa tulisi vaatia vain, että välittäjät pystyvät osoittamaan, että ne ovat toteuttaneet kaikki

kohtuulliset toimenpiteet näiden määräysten noudattamisen varmistamiseksi (vrt. 8 artiklan 2 kohdan sanamuoto, joka on huomattavasti lievempi).

Raportointivelvollisuus (9 artikla)

Direktiiviehdotuksen mukainen raportointiaika, 20 päivän kuluessa täsmäytyspäivästä, aiheuttaa merkittäviä toiminnallisia haasteita. Rahoituksen välittäjien tulisi raportoida tietoja lähes päivittäin, erityisesti silloin, kun rahoituksen välittäjän asiakaskunta sijoittaa laajalti eri puolilla EU:ta ja erityisesti kiireisinä osingonmaksukausina.

FA ehdottaa, että EU:n CRS:n ja FATCAn kaltaista raportointijärjestelmää, jossa rahoituksen välittäjät velvoitetaan raportoimaan säännöllisesti, sovellettaisiin myös FASTER-raportoinnin osalta. Tämä olisi toteutettavissa esimerkiksi määrittämällä kaksi "raportointi-ikkunaa" kalenterivuoden aikana. Yksi vuoden kolmannella vuosineljänneksellä kattamaan kaikki vuoden ensimmäisellä puoliskolla suoritetut maksut ja yksi seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana kattamaan edellisen kalenterivuoden jäljellä olevat maksut.

Raportoinnin tulee olla mahdollista yhtenäistä portaalia ja yhtä raportointistandardia käyttämällä. Kuten eTRC:n osalta, yksi raportointiportaali, jota käytetään kaikissa jäsenvaltioissa, vähentäisi huomattavasti rahoituksen välittäjien ja veroviranomaisten täytäntöönpanokustannuksia ja toimisi myös luonnollisena keinona varmistaa johdonmukaiset ja yhtenäiset raportointivaatimukset.

De minimis -kynnys: FA huomauttaa, että 9 artiklan mukainen 1 000 euron kynnys voi johtaa suuren määrään pieniä liiketoimia, joiden tietoja veroviranomaiset eivät tarkasta.

Tietosuoja: Rahoituksen välittäjät tulevat välittämään henkilötietoja veroviranomaisille direktiivin perusteella. FA nostaa esille tuoreet tietosuojaviranomaisten päätökset eri puolella Eurooppaa (mm. Belgiassa), koskien EU:n DAC- ja FATCA-sopimusten mukaista raportointia. Tietosuojaa koskevat vaatimukset on yhdenmukaistettava kaikkien raportointivaatimusten osalta etukäteen ja erityisen tärkeää on varmistaa, että rahoituksen välittäjät ovat velvollisia raportoimaan vain suoraan heidän hallinnassaan olevat tiedot.

ALENNUSJÄRJESTELMÄT (JAKSO 3)

FA toteaa, että se, että jäsenvaltiot voivat valita direktiivin mukaisten eri järjestelmien välillä (veron alentaminen lähteellä, nopea palautusjärjestelmä, vakiomuotoinen palautusjärjestelmä), tekee direktiivin käytännön soveltamisesta monimutkaisempaa ja kalliimpaa kuin mitä olisi tilanteessa, jossa koko EU:n alueella otettaisiin käyttöön Suomen mallin mukaisesti veron alentaminen lähteellä.

Veron alentaminen lähteellä tai nopeaa palautusta koskeva pyyntö (10 artikla)

10 artiklaa tulee tarkentaa/korjata seuraavasti:

- 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainittua valtuutusta tulee tarkentaa.
- 10 artiklan 2 kohdassa ja 11 artiklan 1 kohdassa asetettu vaatimus, että osakkeita koskevien rahoitusjärjestelyjen on päätyttävä osingon

irtoamispäivämäärään mennessä tulisi muuttaa vaatimukseksi, että rahoitusjärjestelyn tulee päättyä täsmäytyspäivään mennessä.

- Prosessi EU:n ja kolmansien maiden sijoittajille, joiden säilytysketjussa vähintään yhtä säilytysyhteisöä ei ole rekisteröity, tulisi selkeyttää. 10 artiklan 3 kohdassa ehdotetaan, että loppusijoittajat, joiden säilytysketjussa vähintään yksi säilytysyhteisö ei ole rekisteröity, voivat silti hyötyä direktiivistä edellyttäen, että sertifioitu rahoituksen välittäjä raportoi sertifioimattoman rahoituksen välittäjän puolesta. On tärkeää saada varmuus siitä, miten tämä raportointi tulee toimittaa, ja myös varmistaa, että raportointimenettelyt eivät eroa jäsenvaltioittain.

- Direktiivissä tulisi tarkemmin määritellä, milloin jäsenvaltiot voivat evätä direktiivin soveltamisen tilanteessa, joissa vaaditaan vapautusta lähdeverosta. Useat lähdeveron vapautuksesta hyötyvät tahot ovat valtiollisia toimijoita, eläkerahastoja ym. joiden toiminta on yleishyödyllistä ja/tai yhteiskuntaa hyödyttävää. Tästä syystä jäsenvaltioiden voisi olettaa haluavan käyttää tällaista mahdollisuutta vain harvoin.

- Direktiivissä tulisi myös asettaa aikaraja lähdeveron palauttamiselle (esimerkiksi 1 vuosi) tilanteissa, joissa direktiivin mukaista veron alentamista/palauttamista ei voida soveltaa.

Rekisteröidyn omistajan kelpoisuutta koskeva huolellisuusvelvoite (11 artikla)

Direktiiviehdotuksen mukaan rahoituksen välittäjien on vaadittava rekisteröidyiltä omistajilta vahvistus siitä, että he ovat osingon tai koron tosiasiallisia edunsaajia kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja että he eivät ole mukana kyseiseen osakkeeseen liittyvässä rahoitusjärjestelyssä, jota ei ole selvitetty, jonka voimassaolo ei ole päättynyt tai jota ei muutoin ole päätetty osingon irtoamispäivänä. Lisäksi rahoituksen välittäjien on tarkistettava direktiivissä määritellyt seikat (due diligence).

Artikla vaatii huomattavaa tarkennusta, mm. käsitteiden ”tosiasiallinen edunsaaja” (mitä ei saa jättää kansallisten määrittelyjen varaan) ja ”rahoitusjärjestely” osalta sekä millä laajuudella rahoituksen välittäjän tulee varmistaa sovellettava lähdeverokanta.

Ehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden tulee varmistaa vaadittavat menettelyt rahoituksen välittäjien suorittamia due diligence-prosesseja varten. FA katsoo, että menettelyt tulisi määrittää EU:n tasolla eikä jättää sitä jäsenmaiden kehitettäväksi, jolloin on riski 27:stä toisistaan poikkeavista menettelysäännöksistä.

Veron alentamista tulon lähteellä koskeva järjestelmä (12 artikla)

Artiklaa tulisi selkeyttää, jotta epävarmuus siitä, miten järjestelmä soveltuu erilaisiin rahastoihin, poistuisi.

Nopea palautusjärjestelmä (13 artikla)

Artiklaa tulisi selkeyttää, jotta epävarmuus siitä, miten järjestelmä soveltuu erilaisiin rahastoihin, poistuisi. Lisäksi ehdotettu aikaraja 25 kalenteripäivää tietojen toimittamiselle on käytännössä liian lyhyt ja se tulisi muuttaa vähintään 25 työpäiväksi.

Artiklan mukainen lyhyt palautusaika veroviranomaisten puolelta on kannatettava, mutta direktiiviehdotuksessa olisi hyvä huomioida se, että veroviranomaisten maksettua palautuksen sen siirtyminen tosiasialliselle omistajalle voi kestää tilanteissa, joissa se kulkee useamman eri valtioissa sijaitsevan rahoituksen välittäjäketjun kautta.

Siviilioikeudellinen vastuu (16 artikla)

FA korostaa, että rahoituksen välittäjille asetettavan vastuun on oltava oikeassa suhteessa niihin tietoihin, joita rahoituksen välittäjillä on ja voi olla käytössään. Nyt määritetty ankara vastuu, jonka osalta ei huomioida rahoituksen välittäjän todellista roolia, on kohtuuton ja se on vaaraksi alan toimivuudelle. Pelkästään 11 artiklan mukaisen due diligence -menettelyn tulisi tarjota suoja seuraamuksia tai sakkoja vastaan – toisin sanoen rahoituksen välittäjän, joka on suorittanut selkeästi määritellyt due diligence -tehtävät vilpittömästi, ei pitäisi joutua velvolliseksi suorittamaan perimättä jäänyttä lähdeveroa, viivästysseuraamuksia tai muita seuraamuksia.

Tuottamusperusteen käyttöön liittyy riski, että rahoituksen välittäjä joutuu vastuuseen siitä, että se ei esimerkiksi havaitse rahoitusjärjestelyä tuhansien liiketoimien joukosta. Direktiivissä tulee FA:n kannan mukaan määritellä tarkemmin, miten rahoituksen välittäjä on velvollinen toimimaan ja mitä sen on käytännössä varmistettava, jotta lähdeveroa ei pidätetä liian vähän, jonka jälkeen rahoituksen välittäjä ei enää olisi 16 artiklan mukaisessa vastuussa.

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä (22 artikla) / Voimaantulo (23 artikla)

Direktiiviehdotuksen mukaan jäsenvaltioiden on saatettava direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä ennen 31. joulukuuta 2026, jotta se tulee voimaan 1. tammikuuta 2027.

Mikäli yksi tai useampi jäsenvaltio saattaa direktiivin osaksi kansallista lainsäädäntöä vasta vuoden 2026 lopussa, rahoituksen järjestäjille ei jää riittävästi aikaa mukauttaa järjestelmiään ja menettelyjään. FA:n kannan mukaan direktiivin tulisi tulla voimaan vasta 18 kuukautta sen jälkeen, kun kunkin jäsenvaltion on saatettava se osaksi kansallista lainsäädäntöä (eli 1. heinäkuuta 2028), jotta sertifioidut rahoituksen välittäjät voivat mukauttaa järjestelmänsä ja prosessinsa asianmukaisesti.